Bahəddin SALMAN

KABUSLANMIŞLAR

Povest

(Əvvəli ötən sayımızda)

Hər ikisi də ürəkdən güldülər. Fimar qoltuğundakı qəzetləri skamyanın üstünə qoyub, qəfildən ayağa qalxdı və kişinin qarşısında dayanıb mehriban səslə danışığa başladı.

- Siz çox dəbli geyinmisiz! Yəni hələ də bu cür zövqlə geyinən adamlar var?! Pencəyinizin rəngi... Mən belə qara rəngi, inandırım ki, birinci dəfə görürəm. Bəlkə də, son 60 ildə heç bir qalstuk heç bir ağ köynəyə bu qədər yaraşmayıb! Hələ pencəyinizin döş cibindəki - barmağıyla işarə verdi - o ağ dəsmal lap dəhşətdir... - sonra gözlərini aşağı zilləyib, qollarını sinəsində çarpazladı. - İnspektor ayaqqabılar... Hmmm... onlar üçün həmişə ürəyim gedib. Bilirsiz nə var? - kişi sualedici nəzərlə ona baxıb başını yellədi - Bir sözlə, siz əyninizdəkiləri bir-birinə çox mehribanlıqla yaraşdırmısız! Elə bil onlar bir-birinə baxıb, bizim kimi deyib gülürlər.

- Ooo... lap özümlə fəxr elədim! - kişi dedi və özünü azca irəli əyib, üzündə kiminsə onu eşidəcəyindən ehtiyatlanırmış kimi bir ifadəylə gözlərini məktəbin giriş qapısı tərəfdəki şam ağacına zilləyib, söhbətinə gülümsəyərək davam elədi - Hə, nə deyirsiz, bu gün burda hansısa qadının məndən xoşu gələ bilər?!

Fimar sola çevrilib, onun baxdığı səmtə göz gəzdirdi. Kişi sualı elə tərzdə verdi ki, elə bil, cavabı ona maraqlı deyildi. Şam ağacına zillənmiş gözlərində qəribə durğunluq hiss olunurdu. Fimar onun yanında əyləşib, qəzetləri qoltuğunun arasına qoydu və şirin simayla kişiyə tərəf çevrildi.

- Qadınların əksəriyyəti mavigözlü kişiləri bəyənirlər. Sizin də gözləriniz mavidir - əliylə onun gözlərinə işarə elədi və onun mənalı tərzdə şam ağacına zillənmiş mavi rəngli gözlərini süzərək söhbətinə davam elədi - burda qadın çoxdur, yəqin ki, birinin ürəyi sizi tutar. Mən ömrünü bir avaraya qurban verən qız tanıyırdım, nə var, nə var, bu avaranın gözləri mavi rəngdəydi.

- Bəlkə, o qız Allahı həmin mavi gözlərdə tapırdı? - deyə kişi ona tərəf çevrilib susqunluğunu pozdu.

- Ha ha ha... - Fimar güldü, sonra isə dodaqlarını büzərək dedi - Ncc. Yox bir, bəlkə, o avaraya Allah da deyəydi!

- Bəli! - Kişi əllərini dizlərinə dayayıb, Fimara çəpəki baxaraq, onun sözünü təsdiqlədi - Elədir! Qadınlar sevdikləri kişini öz Allahları, sevmədikləri kişiləri bəndələri bilirlər!

- Elədir, - Fimar heç nə ifadə etməyən nəzərlərlə kişinin əsən əllərinə baxdı - amma bəndələr öz Allahını tez-tez unudurlar, əziz... mmmm... adınız necə oldu? Mən, Fimar... - əlini kişiyə doğru uzatdı.

- Şad oldum, amma adım yoxdur! - kişi onun əlini sıxıb, kürəyini skamyaya yastıladı.

- Necə yəni?

- Eləcə.

- Onda sizə adsız deyə bilərəm? - gülümsünərək Fimar soruşdu.

- Heçlik... Siz mənə heçlik deyin, əgər ad bu qədər vacibdirsə...

- Bəs, birdən burda bir xanımla tanış olsaz necə?

- Yəqin bu qeyri-adilik onun diqqətini çəkər, mən onun Allahı olana qədər də ad məsələsini çox uzatmaz - kişi əminliklə dedi.

- Bəs, allahı olandan sonra? - lağlağı tərzdə Fimar soruşdu.

- Onda əmin olun ki, o mənə "Allahım" deyəcək, daha heç bir ada- falana da ehtiyac qalmayacaq. Ha, ha, ha, ha! Siz adamla çox əla ünsiyyət qurursuz! Adama elə rabitəsiz suallar verirsiz ki... Əvvəl nə soruşduğunuzu, sonra da nə cavab verəcəyimi unuduram. Hə, gələk əsas məsələyə, neçə uşağınız var? Neçənci sinfə gedirlər, ya da gedir? Adı nədir, ya da adları? Ha, ha, ha, ha... lap sizin kimi suallar vermək istədim, amma alınmadı. Hə deyin görək?

- Nəyi?

Uşaqları deyirəm. - Kişi cır səslə dedi.

Fimar bir qədər məktəbin həyətinə, pəncərələrinə göz gəzdirdikdən sonra sakit, tutqun səslə dedi:

- İki! Biri oğlan, biri də qız. - Barmaqlarını bir-birinə keçirib, üzünü kişiyə tərəf tutdu - İkisi də bir sinifdə oxuyurlar!

Məktəbin zəngi vuruldu. Fimar diqqətlə məktəbin girişinə baxdı.

- Ooo... Allah saxlasın. Deməli, əkizdilər.

- Hə - deyə Fimar kişiyə baxmadan çətinliklə seziləcək tərzdə gülümsədi.

- Neçənci sinifdə oxuyurlar? - kişi soruşdu.

- Altıncı sinifdə - Fimar məktəbin binasının giriş qapısı ağzında sağa-sola addımlayan mühafizəçi qadına diqqətlə nəzər salaraq kişiyə ötəri cavab verdi.

- Mənim nəvələrim də altıncı sinfə gedirlər - Kişi dedi - Bəlkə, bir sinifdə oxuyurlar?

- Sizin nəvələriniz burda oxuyurlar? Mən elə bildim siz bura...

- Ehh... - kişi gülümsünərək onun sözünü kəsdi - Mən bura bir çox səbəbə görə gəlirəm, özü də illərdir, - kişi üzünü Fimara tutdu və gözləri get-gedə genişləndi, səsi iki yüz yaşlı qocanın səsindəki taqətsiz xırıltıyla əvəz olundu - lap düzünü desəm, mən bu ətrafı bir əsrdir dolaşıram! - onun gözləri, səsi təkrar öz qaydasına geri döndü - Mən özüm də bu məktəbdə oxumuşam! - o, sevinclə sözünə əlavə elədi və pencəyinin yan cibindən çıxardığı enli dördkünc qutunun qapağını açıb, içindən götürdüyü siqareti damağına qoyduqdan sonra qutunu Fimara uzatdı - dadına bax, siz bilənlərdən deyil - Fimar siqaret qutusunun üstündə kiril hərifləriylə yazılmış "BAKARAT 1902" sözünü oxuyub siqaretdən birini götürdü və cibindəki çaxmaqla siqaretləri yandırdı.

- Burda oxumusuz?! - Fimar çaşqınlıqla soruşdu - Öhö... Öhö... Öhö... - lap bal dadır, bəs niyə öskürtdü?

- Ha ha ha... Dedim, axı, sən bilənlərdən deyil! Bu siqaretdən hələ 70 qutu varımdır. Qırx altı ildir saxlamışam. On ildir, ildə on dənəsini çəkmişəm, ya yox...

Fimar təəccüblə ona baxdı - Necə 46 ildir? Tütün də 46 il qala bilər?! Yox, əşşi, siz lap nağıl danışırsız, Heçlik əmi! - özündən ixtiyarsız gileyli tərzdə Fimar dedi.

- Qala da bilər, qalmaya da! Bu dünyada hər şey ola bilər! Heç cavab vermədiz... - kişi dedi və əyinlərində qısa şortik məktəbin binasından çıxıb futbol oynamaq üçün stadiona doğru addımlayan şagirdlərə ötəri nəzər yetirib, siqaretdən dərin qullab vurdu.

- Nəyə?

- Sizin uşaqlar mənim nəvələrimlə bir sinifdə oxuya bilərlər?

- Yox, məncə.

- Olar o qəzetlərə baxım?!

Fimar qoltuğundakı qəzetləri ona uzatdı. Kişi siqareti dodaqları arasında saxlayıb, gözlərini qıyaraq qəzetləri tez-tez səhifələməyə başladı. Fimar diqqətlə mühafizəçinin hərəkətlərini izləyirdi.

- Hamısı köhnənin şeyləridir, - qəzetləri Fimara uzatdı - lap ürəyimi sıxdız!.. Siz həmişə beləsiz!

Fimar təəccüblə ona tərəf çevrildi.

- Ürəyinizi sıxdım?! Kim?! Mən?!

- Hə, siz sıxdız! - kişi dedi və ağzındakı siqareti yerə tüpürüb ayağa qalxdı, - Xəstə ruhlu adamsız! - şalvarının kəmərini əlləriylə düzəldib, təkrar yerinə oturdu.

- Bu nə hörmətsizlikdir?! Bayaqdan Allahın bacısıoğlu kimi danışıb adamın ürəyini sıxan sizsiz, mən yox! Özü də xəstə ruhlu da varsız, hələ artıq da! Həddinizi aşmayın! - Fimar sərt halda dedi və ayağa qalxıb, qəzetləri qoltuğunun arasına bərkitdi, sonra kişini kinayəli baxışlarla süzdü - Hm!!! Buna bax, adsızmış! Bir də ki qəzetlər köhnə olsa da, saat kimi düz işləyirlər, sizin kimi küləkləmirlər!

- Cavan oğlan... - kişi arxasını sürüşdürüb, skamyanın ortasına çəkildi və qollarını geniş açıb, geriyə çevrilib, stadionda yenicə futbol oynamağa başlayan uşaqlara səsləndi. - Topu başıma vurmayın a! Çünki çox yaşlıyam! - son sözü xüsusi lağlağılıqla, cır səslə dedi - Hə harda qalmışdıq... mmmm... Hə, cavan oğlan, Allah sizinçün oyun-oyuncaq deyil ki, özünüzdən ona qohum-əqrəba düzəldəsiz! Ümumiyyətlə, bayaq dediyim kimi, siz həmişə beləsiz! Həyat gündən-günə dəyişir, siz isə köhnə qəzetləri qoltuğunuza vurub, bu hərəkətlə nə demək istəyirsiz, heç başım çıxmır! Nədir, təzə qəzet yoxdur bəyəm?!

- Əşi, sənə nə? Təzə qəzet çıxır, ya çıxmır, sənə nə? Bura bax, ağsaqqal kişisən, heç utanmırsan?! Bayaqdan kişiləri qadın üçün Allaha çevirib, təzə tanıyacağın qadının sənə Allah deyəcəyini arxayınlıqla dilinə alırsan, axırda da ... - başını yellədi, yerində qurcalanıb, daha da qəzəblənməyə başladı - Ümumiyyətlə, sən, axı, hardan bilirsən ki, mən həmişə beləyəm!

Kişi ayaqlarını yelləyərək, vecsiz halda sağa-sola baxıb, "bayu bayuşki bayu, ne lajis a na krayu" deyə rus dilində mahnı zümzümə edərək, əliylə ona getməsini işarə elədi. Fimarın gözləri bərələ qaldı.

- Bu nə deməkdir?!

Kişi gözlərini bərəldib, sualedici nəzərlə ona baxdı.

- Niyə bu mahnını oxudun?!

- Get cavan oğlan, get! Səndə çatmır, sən xəstəsən! - Kişi zümzüməsini dayandırıb, gözlərində uçuşan təbəssümlə onu nəzakətlə başından eləməyə çalışdı.

Fimar kişini hirslə süzüb, düz onun ayaqlarının qabağına tüpürdü - Tfu! Mədəniyyətsiz, özündənrazı kaftar! Yapışıb ki, elə xəstəsən". Xəstə sənin...

- Rədd ol dedim! - Kişi onun cümləsini bitirməsinə imkan vermədi, yerində dikəlib, iti qovurmuşcasına ayağını yerə vurub qəzəblə ona əmr elədi - Sən lap ağlını itirmisən!

Fimar onun bu hərəkətindən ürküb cəld geri çəkildi, çevrilib kişiyə baxa-baxa binanın giriş qapısına doğru addımladı. Bu vaxt kişi ona qəzəblə baxaraq amansız səslə deyinirdi, amma onun nələr dediyini Fimar heç cür anlaya bilmədi. Hətta ona elə gəldi ki, kişi alman dilində nəsə söyüş söyür. O, binanın açıq qalan qapısına çatanda, içəridən çox-çox illər bundan əvvələ aid, hətta onun unutduğu qəribə qoxular gəlməyə başladı. Bədənini qeyri-adi canlanma bürüdü. Qapının sol tərəfindəki pəncərədən içərini diqqətlə süzdü, mühafizəçinin stolu, dəhliz boş idi. Çevrilib kişiyə baxdı. Kişi bir əlində balaca güzgü tutub, digər əlindəki daraqla ağ saçlarını darayır, tez-tez də ona baxan Fimarı oğrun baxışlarla güdürdü.

(Davamı gələn sayımızda)